

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

П О С Т А Н О В А
від 1 березня 1999 р. N 303
Київ

Про затвердження Порядку встановлення нормативів збору за забруднення навколишнього природного середовища і стягнення цього збору

(Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ
N 1984 від 27.10.99
N 1261 від 11.08.2000
N 1426 від 26.10.2001
N 1779 від 28.12.2001
N 72 від 24.01.2002
N 905 від 01.07.2002
N 402 від 28.03.2003
N 1115 від 17.07.2003
N 2053 від 26.12.2003
N 769 від 16.06.2004
N 1790 від 31.12.2004)

(У тексті постанови слова "Міністерство охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки" в усіх відмінках замінено словами "Міністерство охорони навколишнього природного середовища" у відповідному відмінку згідно з Постановою КМ N 769 від 16.06.2004)

Відповідно до статті 44 Закону України "Про охорону навколишнього природного середовища" Кабінет Міністрів України **п о с т а н о в л я є:**

1. Затвердити Порядок встановлення нормативів збору за забруднення навколишнього природного середовища і стягнення цього збору (додається).

2. Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям разом з органами Міністерства охорони навколишнього природного середовища забезпечити організацію справляння збору за забруднення навколишнього природного середовища згідно з Порядком, затвердженим цією постановою.

3. Міністерству охорони навколишнього природного середовища, Державній податковій адміністрації за погодженням з Міністерством фінансів і Міністерством економіки у тримісячний термін розробити і затвердити Інструкцію про порядок обчислення та сплати збору за забруднення навколишнього природного середовища.

4. Державному комітетові будівництва, архітектури та житлової політики за погодженням з Міністерством охорони навколишнього природного середовища, Міністерством фінансів і Міністерством економіки у тримісячний термін внести до нормативно-правових актів зміни і доповнення щодо встановлення та стягнення плати, яка справляється за скиди промислових та інших стічних вод у системи каналізації.

5. Міністерству охорони навколишнього природного середовища:

подати в шестимісячний термін Кабінетові Міністрів України пропозиції щодо визначення та затвердження питомих показників викидів забруднюючих речовин у навколишнє природне середовище на одиницю використаної сировини або виробленої продукції для

виробництв та технологічних процесів і в 1999 - 2000 роках розробити та затвердити зазначені питомі показники викидів;

провести у 1999 - 2000 роках роботу, спрямовану на удосконалення порядку встановлення нормативів збору за забруднення навколишнього природного середовища, і внести відповідні пропозиції Кабінетові Міністрів України.

6. Визнати такими, що втратили чинність:

постанову Кабінету Міністрів України від 13 січня 1992 р.
N 18 "Про затвердження Порядку визначення плати і стягнення платежів за забруднення навколишнього природного середовища та Положення про республіканський позабюджетний фонд охорони навколишнього природного середовища" (ЗП України, 1992 р., N 2, ст. 38, N 7, ст. 175; 1996 р., N 8, ст. 255);

пункт 2 постанови Кабінету Міністрів України від 7 травня 1998 р. N 634 "Про затвердження Положення про Державний фонд охорони навколишнього природного середовища" (Офіційний вісник України, 1998 р., N 19, ст. 692).

7. Установити, що ця постанова набирає чинності з 1 січня 1999 року.

Прем'єр-міністр України
В.ПУСТОВОЙТЕНКО

Інд. 33

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів
України

ПОРЯДОК
встановлення нормативів збору за забруднення
навколишнього природного середовища і стягнення
цього збору

(У тексті Порядку слово "Мінекобезпеки" замінено
словом "Мінекоресурсів" згідно з Постановою КМ
N 72 від 24.01.2002)

(У тексті Порядку слова "органи Мінекоресурсів"
в усіх відмінках замінено словами "територіальні
органи Мінекоресурсів" у відповідному відмінку
згідно з Постановою КМ N 905 від
01.07.2002)

(У тексті Порядку слово "Мінекоресурсів" замінено
словом

"Мінприроди" згідно з Постановою КМ N 769 від
16.06.2004)

1. Цей Порядок визначає єдині на території України
правила
встановлення нормативів збору за забруднення
навколишнього
природного середовища, а також його стягнення.

2. Збір за забруднення навколишнього природного
середовища
(далі - збір) справляється за:

викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин
(далі -
викиди) стаціонарними та пересувними джерелами
забруднення;

скиди забруднюючих речовин безпосередньо у водні
об'єкти
(далі - скиди);

розміщення відходів.

Територіальні органи Мінприроди подають до
органів

державної податкової служби перелік підприємств, установ, організацій, громадян - суб'єктів підприємницької діяльності, яким в установленому порядку видано дозволи на викиди, спеціальне водокористування та розміщення відходів. (Абзац п'ятий пункту 2 в редакції Постанови КМ N 905 від 01.07.2002)

3. Нормативи збору за викиди стаціонарними джерелами забруднення та скиди, а також нормативи збору за розміщення відходів встановлюються відповідно до виду забруднюючих речовин та класу небезпеки відходів, наведених у таблицях 1.1, 1.7 і 1.9 додатка 1.

Враховуючи місцеві умови, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські ради за поданням територіальних органів Мінприроди можуть збільшувати перелік видів забруднюючих речовин, на які встановлюється збір за викиди і скиди. Нормативи збору за викиди і скиди цих забруднюючих речовин встановлюються за критеріями та відповідно до ставок, наведених у таблицях 1.2, 1.3, 1.8 додатка 1.

4. Суми збору, який справляється за викиди стаціонарними джерелами забруднення, скиди і розміщення відходів, обчислюються платниками збору самостійно на підставі затверджених лімітів (щодо скидів і розміщення відходів) виходячи з фактичних обсягів викидів, скидів і розміщення відходів, нормативів збору та

визначених за місцем знаходження цих джерел коригуючих коефіцієнтів, наведених відповідно в таблицях додатків 1 і 2.

(Абзац перший пункту 4 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ N 1779 від 28.12.2001, N 905 від 01.07.2002)

Суми збору, який справляється за викиди пересувними джерелами забруднення, обчислюються платниками збору самостійно на підставі нормативів збору за ці викиди виходячи з кількості фактично використаного пального та його виду відповідно до таблиць 1.4 - 1.6 додатка 1 і визначених за місцем реєстрації платників коригуючих коефіцієнтів, наведених у таблицях 2.1, 2.2 додатка 2.

(Абзац другий пункту 4 із змінами, внесеними згідно з Постановою N 905 від 01.07.2002)

(Пункт 5 виключено на підставі Постанови КМ N 1779 від 28.12.2001)

6. (Абзац перший пункту 6 виключено на підставі Постанови КМ N 1779 від 28.12.2001)

Ліміти скидів у водні об'єкти державного значення для первинних водокористувачів визначаються у дозволах на спеціальне водокористування, які видають територіальні органи Мінприроди.

Ліміти скидів забруднюючих речовин у водні об'єкти місцевого значення для первинних водокористувачів визначаються у дозволах на спеціальне водокористування, які видаються місцевими державними

адміністраціями, а в містах обласного значення - виконавчими органами рад за поданням територіальних органів Мінприроди.

Ліміти розміщення відходів визначаються у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

7. Обсяги скидів, пов'язаних з проведенням планового ремонту каналізаційних мереж і споруд, включаються до загального ліміту скидів. Обсяги та умови проведення таких скидів погоджуються з територіальними органами Мінприроди. Збір, який справляється за ці скиди, нараховується як за скиди, що проводяться в межах установлених лімітів.

У разі перевищення погодженого обсягу скидів та порушення умов їх проведення, пов'язаних з плановим ремонтом каналізаційних мереж і споруд, плата обчислюється як за понадлімітні скиди, а збитки, заподіяні навколишньому природному середовищу, відшкодовуються в установленому законодавством порядку.

8. За понадлімітні обсяги скидів і розміщення відходів збір обчислюється в установленому порядку в п'ятикратному розмірі.

У разі відсутності у платників збору затверджених в установленому порядку лімітів скидів і розміщення відходів збір справляється як за понадлімітні скиди та розміщення відходів відповідно до їх обсягів.
(Пункт 8 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 1779 від 28.12.2001)

9. Розрахунки збору, базовий податковий (звітний) період для якого дорівнює календарному кварталу, подаються платниками органам державної податкової служби протягом 40 календарних днів, наступних за останнім календарним днем звітного (податкового) кварталу, за місцем податкової реєстрації.

Остаточний річний розрахунок збору подається платниками до органів державної податкової служби за місцем податкової реєстрації платника протягом 40 календарних днів, наступних за останнім календарним днем звітного року. (Абзац другий пункту 9 із змінами, внесеними згідно з Постановою N 905 від 01.07.2002)
(Пункт 9 в редакції Постанов КМ N 1261 від 11.08.2000, N 1426 від 26.10.2001)

10. Збір сплачується платниками протягом 10 календарних днів, наступних за останнім днем граничного терміну подання розрахунку збору, за місцем податкової реєстрації.
(Пункт 10 в редакції Постанов КМ N 1261 від 11.08.2000, N 1426 від 26.10.2001)

11. Платники перераховують суми збору одним платіжним дорученням на рахунки, відкриті в територіальних органах Державного казначейства, які здійснюють розподіл цих коштів у співвідношенні, визначеному законом.
(Пункт 11 в редакції Постанов КМ N 1261 від 11.08.2000, N 905 від 01.07.2002)

12. Збір, який справляється за скиди та розміщення відходів у межах лімітів, відноситься на валові витрати виробництва та обігу, а за перевищення цих лімітів - справляється за рахунок прибутку,

що залишається у розпорядженні юридичних осіб. Фізичні особи - суб'єкти підприємницької діяльності включають збір до складу витрат виробництва (обігу). (Абзац перший пункту 12 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ N 1261 від 11.08.2000, N 1779 від 28.12.2001)

Збір, який справляється за викиди стаціонарними та пересувними джерелами забруднення, відноситься на валові витрати виробництва та обігу. (Абзац другий пункту 12 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 1779 від 28.12.2001)

Для бюджетних організацій збір за забруднення навколишнього природного середовища відноситься на видатки і передбачається в кошторисі доходів і видатків.

13. Платники несуть відповідальність за правильність обчислення та своєчасну сплату збору згідно із законодавством.

Не внесені своєчасно кошти збору стягуються з платників у встановленому законодавством порядку.

Сплата збору не звільняє юридичних і фізичних осіб від відшкодування збитків, завданих порушенням природоохоронного законодавства.

14. Контроль за дотриманням лімітів скидів та розміщення відходів здійснюється територіальними органами Мінприроди. (Пункт 14 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ N 1779 від 28.12.2001, N 905 від 01.07.2002)

15. Контроль за своєчасністю та повнотою сплати збору здійснюється органами державної податкової служби.

Органи державної податкової служби залучають за попереднім узгодженням територіальні органи Мінприроди для перевірки правильності визначення платниками фактичних обсягів викидів стаціонарними джерелами забруднення, скидів та розміщення відходів. (Пункт 15 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ N 905 від 01.07.2002)
(Пункт 15 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 1984 від 27.10.99)

Додаток 1
до Порядку встановлення нормативів збору за забруднення навколишнього природного середовища і стягнення цього збору,
затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 березня 1999 р. N 303
(в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 28 березня 2003 р. N 402

НОРМАТИВИ ЗБОРУ
за забруднення навколишнього природного середовища

Нормативи збору, який справляється за викиди основних забруднюючих речовин від стаціонарних джерел забруднення

Таблиця 1.1.

Назва забруднюючої речовини | Норматив збору,
гривень/тонну

Азоту оксиди	80
Аміак	15
Ангідрид сірчистий	80
Ацетон	30
Бенз(о)пірен	101807
Бутилацетат	18
Ванадію п'ятиокис	300
Водень хлористий	3
Вуглецю окис	3
Вуглеводні	4,5
Газоподібні фтористі сполуки	198
Тверді речовини	3
Кадмію сполуки	633
Марганець та його сполуки	633
Нікель та його сполуки	3225
Озон	80
Ртуть та її сполуки	3390
Свинець та його сполуки	3390
Сірководень	257
Сірковуглець	167
Спирт н-бутиловий	80

Стирол	584
Фенол	363
Формальдегід	198
Хром та його сполуки	2147

Нормативи збору, який справляється за викиди забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення залежно від класу небезпечності

Таблиця 1.2

Клас небезпечності	Норматив збору, гривень/тонну
I	572
II	131
III	19,5
IV	4,5

Для забруднюючих речовин, що не ввійшли до таблиці 1.1, нормативи збору слід застосовувати залежно від установленого класу небезпечності забруднюючої речовини згідно з таблицею 1.2.

Нормативи збору, який справляється за викиди забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення залежно від установлених орієнтовно-безпечних рівнів впливу

Таблиця 1.3

Орієнтовно-безпечний рівень впливу сполук (мг/куб. метрів)	Норматив збору, гривень/тонну
Менше 0,0001	24078

0,0001 - 0,001 (включно)	2063
0,001 - 0,01 (включно)	285
0,01 - 0,1 (включно)	80
0,1 - більше 10	3

Для забруднюючих речовин, які не ввійшли до таблиці 1.1 та на які не встановлено клас небезпечності, нормативи збору застосовуються залежно від установлених орієнтовно-безпечних рівнів впливу згідно з таблицею 1.3.

Для забруднюючих речовин, на які не встановлено клас небезпечності та орієнтовно-безпечний рівень впливу, нормативи збору встановлюються як за викиди забруднюючих речовин I класу небезпечності.

Нормативи збору, який справляється за викиди в атмосферу забруднюючих речовин пересувними джерелами забруднення

а) нормативи збору, який справляється за викиди в атмосферу забруднюючих речовин пересувними джерелами забруднення

Таблиця 1.4

Вид пального гривень/тону	Норматив збору,
Дизельне пальне	4,5
Бензин:	
етилований	6
неетилований	4,5
Зріджений нафтовий газ	6
Стиснений природний газ	3

б) нормативи збору, який справляється за викиди в

атмосферу забруднюючих речовин морськими та річковими суднами

Таблиця 1.5

Вид пального гривень/тонну	Норматив збору,
Бензин	9
Дизельне пальне	6
Мазут	4,5

в) нормативи збору, який справляється за викиди в атмосферу забруднюючих речовин залізничним транспортом

Таблиця 1.6

Вид пального гривень/тонну	Норматив збору,
Дизельне пальне	4,5

Нормативи збору, який справляється за скиди основних забруднюючих речовин у водні об'єкти, в тому числі у морські води

Таблиця 1.7

Назва забруднюючої речовини	Норматив збору, гривень/тонну
Азот амонійний	52,5

Органічні речовини (за показниками БСК 5)	21
Завислі речовини	1,5
Нафтопродукти	309
Нітрати	4,5
Нітрити	258
Сульфати	1,5
Фосфати	42
Хлориди	1,5

Нормативи збору, який справляється за скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти залежно від концентрації забруднюючих речовин

Таблиця 1.8

Концентрація забруднюючих речовин збору, гривень/тонну	Норматив
Забруднюючі речовини з гранично допустимою концентрацією у воді рибогосподарських водойм (мг/л):	
до 0,001	4128
0,001 - 0,09	2993
0,1 - 1 (включно)	516
1 - 10	52,5
вище 10	10,5

Для забруднюючих речовин, що не ввійшли до таблиці 1.7, за нормативи збору беруться нормативи, наведені у таблиці 1.8.

За скиди забруднюючих речовин, на які не встановлено гранично

допустиму концентрацію або орієнтовно-безпечний рівень впливу, за гранично допустиму концентрацію береться найменша величина гранично допустимої концентрації, наведена у таблиці 1.8.

У разі скидання забруднюючих речовин в озера, ставки норматив збору, який справляється за скид забруднюючих речовин у ці водні об'єкти, збільшується у 1,5 раза.

Норматив збору, який справляється за захоронення забруднюючих рідинних речовин, відходів виробництва та стічних вод у глибокі підземні водоносні горизонти, що не містять прісних вод, береться відповідно до таблиці 1.7 чи 1.8 з коефіцієнтом 10.

Норматив збору, який справляється за розміщення відходів

Таблиця 1.9

Клас небезпеки збору, відходів гривень/тонну	Рівень небезпечності відходів	Норматив
I	надзвичайно небезпечні*	82,5
II	високонебезпечні	3
III	помірно небезпечні	0,75
IV	малонебезпечні, малонебезпечні нетоксичні відходи гірничодобувної промисловості	0,3 0,03

* Норматив збору для:

обладнання та приладів, що містять ртуть, елементи з іонізуючим випромінюванням, - 83 гривень/1 одиницю;

люмінесцентних ламп - 1,5 гривня/1 одиницю.

За розміщення відходів, на які не встановлено клас небезпеки, за норматив збору береться норматив, встановлений за розміщення відходів I класу небезпеки.

Норматив збору за розміщення малонебезпечних нетоксичних відходів гірничодобувної промисловості у розмірі 0,03 гривні/тонну застосовується з 1 квітня 2003 року. (Виноску до таблиці 1.9 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ N 2053 від 26.12.2003)

Нормативи збору за забруднення навколишнього природного середовища у 2005 році розраховуються з коефіцієнтом 1,082.

(Додаток 1 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 1984 від 27.10.99, в редакції Постанови КМ N 402 від 28.03.2003, із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ N 1115 від 17.07.2003, N 2053 від 26.12.2003, N 1790 від 31.12.2004)

нормативів
навколишнього
стягнення

Додаток 2
до Порядку встановлення
збору за забруднення
природного середовища і

цього збору

КОРИГУЮЧІ КОЕФІЦІЄНТИ

Коефіцієнт, який встановлюється залежно від
чисельності жителів населеного пункту

Таблиця 2.1

Чисельність населення, тис. чоловік	Коефіцієнт
До 100	1
100,1 - 250	1,2
250,1 - 500	1,35
500,1 - 1000	1,55
понад 1000	1,8

Коефіцієнт, який встановлюється залежно від
народногосподарського значення населеного пункту

Таблиця 2.2

Тип населеного пункту	Коефіцієнт
Організаційно-господарські та культурно-побутові центри місцевого значення з перевагою аграрно-промислових функцій (районні центри, міста районного значення, селища та села)	1
Багатофункціональні центри, центри з перевагою промислових і транспортних функцій (республіканський* та обласні центри, міста державного, республіканського*, обласного значення)**	1,25
Населені пункти, віднесені до курортних	1,65

* Автономної Республіки Крим

** Якщо населений пункт одночасно має промислове значення та віднесений до курортних, застосовується коефіцієнт 1,65

Регіональні (басейнові) коефіцієнти

Таблиця 2.3

Басейни морів і річок	Коефіцієнт
Азовське море	2
Чорне море	2
Дунай	2,2
Тиса	3
Прут	3
Дністер	2,8
Дніпро (кордон України - до м. Києва)	2,5
Дніпро (м. Київ включно - до Каховського гідровузла)	2,2
Дніпро (Каховський гідровузол включно - до Чорного моря)	1,8
Прип'ять	2,5
Західний Буг та ріки басейну Вісли	2,5
Десна	2,5
Південний Буг та Інгул	2,2
Ріки Кримського півострова	2,8
Сіверський Донець	2,2
Міус	2,2
Кальміус	2,2

Коефіцієнт, який встановлюється залежно від місця (зони) розміщення відходів у навколишньому природному

середовищі

Таблиця 2.4

Місце (зона) розміщення відходів	Коефіцієнт

В адміністративних межах населених пунктів 3
або на відстані менше 3 км від них

За межами населених пунктів (на відстані 1
більше 3 км від їх меж)

Коефіцієнт, який встановлюється залежно від місця
розміщення відходів

Таблиця 2.5

Характер місця розміщення відходів
| Коефіцієнт

Спеціально створені місця складування (полігони), що
1
забезпечують захист атмосферного повітря та водних
об'єктів від забруднення

Звалища, які не забезпечують повного виключення
3
забруднення атмосферного повітря або водних об'єктів